

OUDE ROTTERDAMSCH E VOLKS- PRENTEN DOOR MR. M. C. NIJLAND

IN het Overzicht van hun interessant, rijk verlucht werk¹⁾ schrijven Emile H. van Heurck en dr. G. J. Boekenoogen, dat Rotterdam was „un cercle imagier à cet époque ($\pm$ 1827). La maison Thompson ajouta à son fonds ancien une série d'actualités, ayant en grande partie un caractère national”.

De ouderen onder ons kennen die houtsneden, veelal gekleurd, wel, (twintig prentjes om een oort en tien prentjes om een duit): voorstellingen van Tijn Uilenspiegel, Gulliver, Jan de Wasscher, Ezelsvel, Riket met de Kuif, Reintje de Vos, Moeder de Gans, De Ezel, de Haan en de Kat, of de Amsterdamsche straatmuzikanten enz., welke prenten wel geen intrinsieke waarde hebben, maar tot een kunst behooren, die geheel verloren is gegaan en jong en oud, rijk en arm heeft vermaakt. Daarom moeten deze prenten, reeds uit piëteit, bewaard blijven. In den atlas-Van Stolk alhier, zoowel als in de verzameling van dr. Boekenoogen te Leiden, en van het Folkloristisch museum te Antwerpen zijn er nog vele te vinden, en uit de verzameling-Sijthoff te Leiden, eenige jaren geleden verkocht, is een aantal mijn eigendom geworden.

Wat de prenten der Rotterdamsche uitgevers betreft, is het gemeentelijk archief vrij goed voorzien. De belangrijkste uitgevers van houtsneprenten waren: J. B. Ulrich (die in de Westewagenstraat E. 513 woonde), T. J. Wijnhoven Hendriksen en J. Hendriksen (op de Hoogstraat), T. C. Hoffers, (in de Korte Pannekoekstraat bij de Nieuwe Markt) P. M. van Embden, J. D. Hartog, C. Neiszen (op de Hoogstraat), Nicolaas Cornel (op de Meent over de Lombardschebrug) en D. Versnel, terwijl bij Tels en Co., Tels en gebr. Gazan, P. Roosing en Mensing en Van Westreenen ook steendrukken zijn verschenen. Ook vonden de volksprenten, door Brepols en Glenisson en Van Genechten te Turnhout uitgegeven, door de Rotterdamsche handelaars in kantoor-

1) Histoire de l'imagerie populaire flamande, Bruxelles 1910, p. 562.